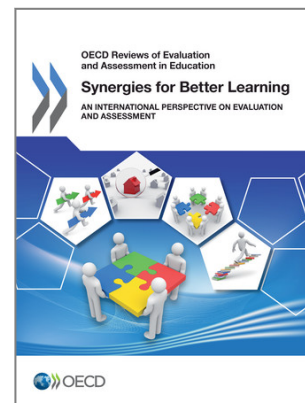

Synergies for Better Learning: An International Perspective on Evaluation and Assessment

Summary in Swedish

Read the full book on: [10.1787/9789264190658-en](https://doi.org/10.1787/9789264190658-en)

Synergier för bättre lärande: Ett internationellt perspektiv på utvärdering och bedömning

Sammanfattning på svenska

- Regeringarna och de utbildningspolitiska beslutsfattarna ägnar allt större uppmärksamhet åt utvärdering och bedömning av elever, lärare, skolledare, skolor och utbildningssystem. Dessa används som verktyg för att nå ökad insikt i hur bra eleverna lär sig, för att ge föräldrarna och samhället i stort information om skolprestationerna och för att förbättra skola, skolledning och undervisningsmetodik.
- Resultaten från bedömningar och utvärderingar håller på att få avgörande betydelse när det gäller att fastställa hur väl skolsystemen fungerar och för att ge feedback, allt i syfte att hjälpa eleverna att förbättra sina prestationer.
- I den här rapporten jämförs 28 OECD-länders erfarenheter, olika tillvägagångssätts starka och svaga sidor analyseras och det lämnas råd om hur utvärderingar och bedömningar kan användas för att förbättra utbildningens kvalitet, rättvisa och effektivitet. Rapporten bygger på en större studie, nämligen OECD Review on Utvärdering och bedömning Frameworks for Improving School Outcomes, dvs. OECD:s granskning om utvärderings- och bedömningsramar för att förbättra skolresultaten.

Gemensamma teman

Flera faktorer ligger bakom den ökade användningen av utvärdering och bedömning, däribland:

- Ökat behov av effektivitet, rättvisa och kvalitet i utbildningen med tanke på utmaningar i ekonomi och samhälle.
- En trend i utbildningen mot ökad autonomi för skolorna, vilket stärker behovet att kontrollera hur skolorna fungerar.
- Förbättrad informationsteknik, vilket gör det möjligt att ta fram både storskaliga och individualiserade elevbedömningar och underlätta distribution och hantering av data.
- Ökat ianspråktagande av utvärderingsresultat för evidensbaserat beslutsfattande.

Hur man för närvarande betraktar och använder bedömningsförfarandet uppvisar stora variationer mellan OECD-länderna, men det finns gemensamma teman:

Utvärdering expanderar och blir mer diversifierad

De flesta OECD-länderna ser numera utvärdering och bedömning som centrala strategiska verktyg och utvidgar deras användningsområde. De tillämpar också ett mer övergripande tillvägagångssätt: Tidigare var utvärdering och bedömning huvudsakligen något som var inriktat på elevbedömningar, men numera är fokus mer omfattande och inbegriper större användning av externa skolutvärderingar, bedömning av lärare och skolläda samt breddad användning av prestationsdata.

Indikatorer ökar i betydelse

Utbildningssystemen är mer inriktade på att mäta elevprestationer på sådant sätt att det blir möjligt att jämföra resultaten mellan skolor och regioner och över längre tidsperioder. De flesta länder har i dag nationella utbildningsdatabaser och publicerar utbildnings-statistik och utbildningsindikatorer. Internationella referensvärden blir också allt vanligare och är utgångspunkt för nationella utbildningsdebatter.

Resultaten utnyttjas på olika tillämpningsområden

Resultaten används för att kartlägga skolor som gör bra ifrån sig och vilka skolor som kanske behöver bli bättre. De används också för att hålla politiska beslutsfattare, skolläda och lärare redovisningsskyldiga. Så t.ex. publicerar många länder numera nationell statistik över skolresultat till nytta för bl.a. föräldrar, statliga organ och medierna.

Ökad användning av kunskapsstandarder

Många länder fastställer i dag standarder för vad eleverna ska veta och vad de ska kunna göra på inlärningsprocessens olika stadier. Detta har motiverat övervakning för kontroll av att eleverna klarar dessa standarder.

Utmaningar och färdriktningar

Länderna har olika traditioner inom utvärdering och bedömning och använder olika tillvägagångssätt. Det finns ändå några tydliga policyprioriteter:

Helhetssyn

För att de olika bedömnings- och utvärderingskomponenterna ska kunna utnyttjas till fullo, bör de utgöra en helhet. Detta kan generera synergieffekter mellan komponenterna, hindra överlappning och förebygga inkonsekvent målsättning.

Anpassa utvärdering och bedömning till utbildningsmålen

Utvärdering och bedömning ska tjäna och främja utbildningens syfte och elevernas inlärningsmål. Detta innebär bl.a. att man måste anpassa utvärderingsarbetet till de principer som finns inbyggda i utbildningsmålen, utforma ändamålsenliga utvärderingar och bedömningar samt kontrollera att skolans representanter klart förstår utbildningsmålen.

Fokus på förbättrad undervisningspraxis

Syftet med utvärdering och bedömning är att förbättra undervisningsmetoder och elevernas inläring. Därför ska alla typer av utvärdering och bedömning ha värde för utbildningen och praktisk nytta för de aktuella intressenterna, särskilt eleverna och lärarna.

Undvik snedvridning

På grund av utvärderingarnas och bedömningarnas roll som redovisningsinstrument kan de påverka undervisningsmetoderna och kunskapsstoffet. Om exempelvis lärarna i stor utsträckning bedöms på grundval av standardiserade elevtester, kan de komma att "undervisa för testet" och enbart koncentrera sig på sådana kunskaper och färdigheter som testas och ägnar mindre uppmärksamhet åt elevernas mer allsidiga utveckling och utbildningsbehov i vidare mening. Det är viktigt att minimera dessa oönskade sidoeffekter genom att t.ex. använda bredare upplagda metoder för utvärdering av skolornas och lärarnas arbetsresultat.

Sätt eleverna i centrum

Eftersom utvärderingars och bedömningars grundläggande syfte är att förbättra elevernas inläring, ska eleverna sättas i centrum. De ska vara helt involverade i sina studier och ha rätt att själva bedöma sina framsteg (vilket även är en för det livslånga lärandet avgörande kompetens). Det är också viktigt att följa upp studieresultaten i vidare mening, däribland utveckling av kritiskt tänkande, sociala kompetenser, engagemang i lärandet och generellt välbefinnande. Dessa är inte lätta att mäta, något som även gäller för en lång rad faktorer som formar utfallet av elevernas inläring. Prestationsmätning ska sålunda vara brett, inte smalt, upplagd, och bygga på såväl kvantitativa och kvalitativa data samt analys av hög kvalitet.

Bygg upp kapacitet på alla nivåer

Att skapa ett effektivt ramverk för utvärdering och bedömning kräver kapacitetsframtagning på alla nivåer i utbildningssystemet. Så t.ex. kan lärare behöva träning i användningen av konstruktiva bedömningar, skoltjänstemän kan behöva uppgradera sina färdigheter att hantera data, och rektorer – som ofta är koncentrerade på administrativa arbetsuppgifter – kan behöva förstärka sin kompetens med avseende på pedagogiskt ledarskap. Därtill kan en centraliserad satsning behövas för att utveckla en kunskapsbas, verktyg och vägledningar för underlättande av utvärderings- och bedömningsaktiviteter.

Handhavande av lokala behov

Utvärderings- och bedömningsinfrastrukturen behöver hitta den rätta balansen mellan ett konsekvent genomförande av centrala utbildningsmål och en anpassning till regioners, distrikts och skolors särskilda behov. Detta kan bl.a. innebära ett fastställande av nationella parametrar, samtidigt som det finns utrymme för flexibla tillvägagångssätt inom dessa för att tillgodose lokala behov.

Genomtänkt utformning, uppbyggd samsyn

För att utvärdering och bedömning ska få en framgångsrik utformning, bör ramverket bygga på informerad programdiagnos och bästa praxis, vilket kan kräva användning av pilotprojekt och experimentering. För att göra genomförandet framgångsrikt, bör man kraftfullt satsa på att bygga upp en samsyn bland samtliga intressenter, som kan förväntas bli mer benägna att acceptera förändringar, om de förstår sakskalet och deras potentiella nytta.

© OECD

Denna sammanfattning är inte en officiell OECD-översättning.

Reproduktion av denna sammanfattning är tillåten, om OECD:s upphovsrätt och publikationens titel på originalspråket nämns.

Flerspråkliga sammanfattningar är översatta utdrag ur OECD-publikationer, som ursprungligen publicerats på engelska och franska.

De kan beställas gratis från OECD:s nätbokhandel www.oecd.org/bookshop

Närmare upplysningar lämnas av OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate: rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, F-75116

Paris, Frankrike

Besök vår webbplats www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2013), *Synergies for Better Learning: An International Perspective on Evaluation and Assessment*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264190658-en